



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Isagoge Sive Introductio Ad Vitæ Spiritualis
Perfectionem, Omnibus tam Regularibus, quàm Clericis
Sæcularibus, Confessariis, Concionatoribus, & Animarum
Pastoribus perquàm utilis, & specialiter ...**

Herlet, Johann Georg

Sulzbaci, Anno MDC.XCIII.

§. 8. Boni Religiosi beata Mors.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37853

part. 2. Ac postea iterum audivit: *Fuge, tace, quiesce: hæc enim sunt radices, non peccandi; quæ in omni Religione bene constitutâ reperiuntur.*

§. 8.

Boni Religiosi beata Mors.

14 **Q**UOD Homines sæculares moriantur subindè tam illubenter, invito animo, difficulter, atq; etiam aliquando infeliciter, oritur præcipuè ex duabus causis. *Prima est*, quod agglutinati sint animo & adhæreant Bonis suis temporalibus, quæ possident domi vel ruri; aut quod adhæreant suis charis amicis v. g. uxori, prolibus &c. aut quod constituti sint in honoribus & dignitatibus; aut quod perfruantur deliciis & voluptatibus; à quibus per mortem violento modo abstrahi debent & separari, non sine vehemènti dolore & reluctatione. Undè *Eccli. 41.* dicitur: *O Mors, quàm amara est memoria tua homini pacem habenti in substantiis suis!* tam amara scilicet, ut multos erumpere faciat in illa verba Regis Agag morientis: *Siccinè separat amara mors!* *I. Reg. 15.* Hæc autem tam violenta & dolorifera à Charis in morte avulsio non reperitur in Bono Religioso; utpotè qui jam pridem exiit omnem inordinati amoris affectum erga consanguineos & amicos, quando illos cum sæculo reliquit; Insuper omnes rerum temporalium possessiones per votum paupertatis à se abdicavit; Uxore & prolibus per votum Castitatis se ipsum privavit; hono-

honorifica officia & dignitates per Humilitatis virtutem calcavit; ac prætereà statim à primo suæ conversionis die usq; ad finem vitæ conversationem amplexus est jejuniis, vigiliis, laboribus, humiliationibus, aliisq; mortificationibus asperam & carni molestam; ut propterea mortis nuntius ipsi potius accidat gratus & expectatus, tanquam afferens finem cunctarum afflictionum, miseriarum, laborum, & molestiarum; juxta illud *Eccli. 41. O mors, bonum est iudicium tuum homini indigenti!* Undè S. Chrysostomus *homil. 14 in 1. ad Timoth.* *Moriuntur sanè Religiosi; non enim immortalis sunt corpore; sed illi mortem non existimant mortem. Inde gratiarum actio sequitur, sequitur & gloria, ingensq; latitia; cum optet unusquisq; tali se exitu donari, sic exire certamine, & à laboribus sudoribusq; quiescere, ac deniq; Christum videre. Porò agrotant non adstat Uxor criminibus solutis; nec pueruli, imminentem flentes orbitatem; nec famuli expirantem importunis precibus pulsantes, ut se cuiquam commendatos relinquat: Sed his impedimentis omnibus solutus animus, tantummodo cogitat, quomodo cum majore gratiâ extremum Deo spiritum reddat.*

14. Altera causa est, quod mundanis hominibus in horâ mortis occurrat vita sua præterita malè transacta, plurimis & gravibus peccatis onerata, ac propterea malè sibi conscia; utpotè quam consequi aliud non potest nisi justissima scelerum omnium pœna, jam jam per Christum Judicem infligenda. Dicitur enim *Hebr. 9.*

Statu-

Statutum est hominibus semel mori: post hoc autem Judicium. Ut scilicet referat unusquisq; prout gessit, 2. *Corinth.* 5. Undè quidam ait: *Non timeo mortem; timeo, quæ fata sequuntur.* Et de Chrytorio quodam refert S. Gregorius *lib. 4. dialog. c. 38.* quod in angustiis mortis comprehensus exclamaverit: *Inducias vel usq; manè, Inducias vel usq; manè!* S. Cyrillus Alexandrinus *in orat. de exitu animæ* ait: *Quis terror, quis tremor, quod certamen, quæ vis animam manet à corpore secedentem?* quando scilicet recordatur multitudinem suorum peccatorum, & paucitatem operum honorum.

Verùm neq; hæc timoris & trepidationis causa reperitur in Bono Religioso. Nam si talis forsitan peccata, etiam multa & gravia, in sæculo & ante Religionis ingressum comississet; hæc tamen illi in morte amplius nocere non possent, utpotè jam pridem per frequentatum pœnitentiæ Sacramentum, & elicitos quotidie Actus contritionis atq; Amoris Dei, uti & per solennem Ordinis professionem, nec non per opera satisfactoria diu noctuq; exercita, penitus quoad culpam & pœnam abolita & deleta. Communis est enim SS. Patrum & Theologorum, Thomæ Aquinatis *in 4. dist. 4. q. 3. a. 3.* Antonini *in Summâ part. 5. tit. 16 c. 3. §. 3.* atq; aliorum apud Rosweidum *in vitâ S. Antonii Magni Notat. 78.* sententia, quod Professio Religiosa sit quasi *secundus* Baptismus, & quoad remissionem pœnæ temporalis eidem æquiparetur. Undè cum dæmones objicerent S. Antonio peccata quædam ante
pro-

professionem monasticam commissa, Sancti Angeli eum defendentes responderunt, non debere eos narrare delicta, quæ jam essent Christi bonitate sopita; sed illa tantum proferre eos debere, quæ Antonius commisit ab eo tempore, quo factus est Monachus; uti in ejus vita *cap. 37.* refert S. Athanasius. Et de Osberno Monacho scribit S. Anselmus *lib. de similitud. c. 191.* quod spiritibus malis illi in agone delicta ante Religionis ingressum patrata objicientibus responderit Angelus Custos, ea omnia in Professione fuisse abolita.

16. Deindè Bonus Religiosus toto illo tempore, quo in statu suo Regulari strenuè & ferventer Deo militavit, ingentem sibi meritum cumulum congregavit per frequentatos quotidie Paupertatis, Obedientiæ, Humilitatis, Mortificationis, Charitatis in Deum & Proximum, aliarumque virtutum supernaturalium Actus. Quorum memoria & recordatio ipsi procul dubio magnam in horâ mortis afferet animi consolationem, pacem, & tranquillitatem. Quia sicuti *aperire Judici pulsanti non vult, qui exire de corpore trepidat; & videre eum, quem contempsisse se meminit, Judicem formidat: ita è contra, qui de suâ spe & operatione securus est, pulsanti confestim aperit; quia lætus Judicem sustinet; & cùm tempus propinque mortis advenit, de gloriâ retributionis hilarescit;* ut inquit S. Gregorius *homil. 13. in Evangelia.* Sic de S. Hilarione Monacho scribit Hieronymus *in ejus vita, quod mortis instantis timorem & trepis*

trepidationem fugaverit memoriã & recordatione vitæ suæ religiosè tranfactæ, dicens: *Egredere, quid times? egredere anima mea, quid dubitas? Septuaginta propè annis servivisti Christo, & mortem times?*

17. Et cur timeret sibi Bonus Religiosus in morte, per quam conjungendus est Christo Dei Filio in Cœlis, cujus Minister fidelis fuit in terris? ait enim ipse *Joann. 12. Si quis mihi ministrat, me sequatur; & ubi sum ego, illic & minister meus erit.* Cur sibi timeret Bonus Religiosus habere Judicem illum, quem semper sequi in vitâ religiosa studuit, & se illi conformare atq; assimilare in voluntariâ paupertate, perfectâ obedientiâ, profundissimâ Humilitate; & cujus non tantû præcepta, sed etiam consilia conatus est adimplere? cum quo fuit quodammodo confixus cruci. *Galat. 2.* & propter ipsum mortificatus totâ die. *Roman. 8.* ac semper mortificationem Jesu Christi in Corpore suo circumferens? *2. Corinth. 4.* Cur deniq; mortem timeret Bonus Religiosus, per quam est associandus tot beatis Monachorum & Anachoretarum Choris, quorum austeram vivendi normam, insignes virtutes, egregia facinora, & heroicæ de suâ carne mundo & dæmone victorias frequenter in vitâ legit, deprædicari audivit, admiratus fuit, & imitatus?

§. 9.

Boni Religiosi Judicium Finale.

18. **Q**uam tremendum & horrificum in fine mundum futurum sit universale Judicium,